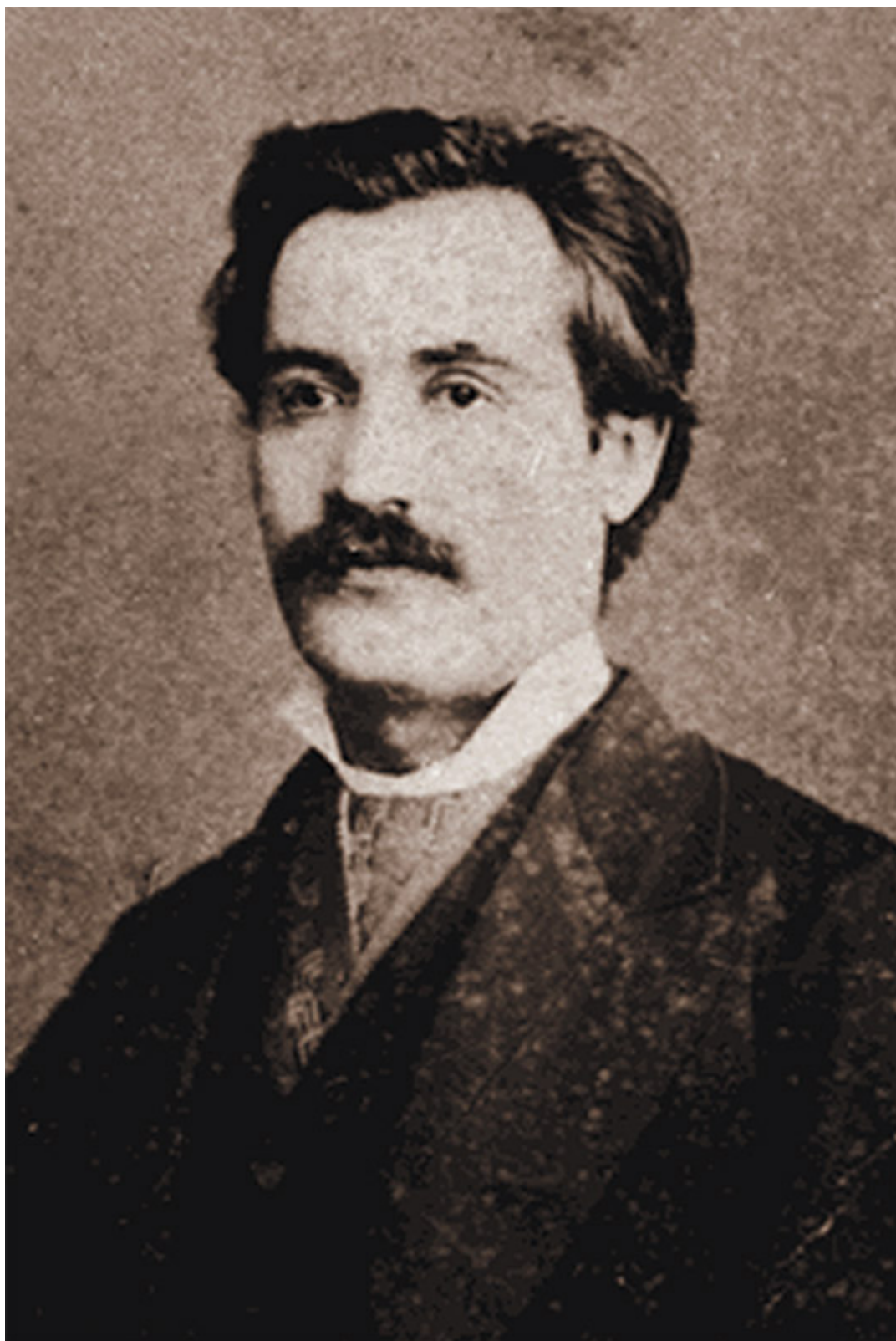

**[„«NOUA PRESĂ LIBERĂ» DIN
VIENA...”] – de Mihai Eminescu
[9 februarie 1883]**

„Noua presă liberă” din Viena, ce ne era odată atât de contrară, e de un șir de ani încoace o susținătoare statornică a guvernului din București. Ne abținem de la orice presupuneri cari ar putea explica această schimbare de atitudine a foii vieneze; ne mulțumim cu faptul că în toată presa europeană guvernul din București nu pare a avea un apărător mai cu stăruința decât acea foaie.

Faptul acesta va servi cititorului nostru ca un reagent pentru a curăți șirurile ce le împrumutăm acelei foi de orice ingredientă sentimentală și pentru a constata pur și simplu lucrurile petrecute în Conferința de la Londra asupra cărora foaia citată pare bine informată.

Iată dar ce zice în numărul ei de vineri:

Știrile din urmă de la Conferința din Londra ne dau o imagine clară și în parte cu totul nouă a situației. Vedem din ele că puterile sunt în realitate unite față cu România și că tocmai Rusia, despre care aveam presupuneri întemeiate că încurajază într' ascuns împotrivirea României, este cea ce se opune cu stricteță pretențiunilor române. Că să conchidem dintr' aceste că d. Giers s-a înțeles asupra cestiunii dunărene cu contele Kalnoky în timpul în care s-a oprit în Viena, adică că Austria s-a învoit cu dorințele Rusiei în privirea brațului Chiliei și a obținut în schimb sprijinul în cestiunea Comisiunii Mixte.

Conferința a primit în unanimitate proiectul Barrere, deci a surpat din temelie orice speranță a României de-a atrage în parte 'și pe vreuna din puterile mari. Deși toate guvernele au admis pe timpul tratărilor între cabinele propunerea franceză, totuși oamenii din București par a fi crezut că la urmă vor câștiga sprijinul vreunei puteri mari.

De credința aceasta nu s-au ales nimic. Totodată declarațiunile pe care Granville le-a făcut reprezentantului român i-a luat României orice perspectivă de-a câștiga, cel

puțin ulterior, un vot deliberativ. Propunerea de-a-i acorda numai un vot consultativ a fost pusă de Germania și susținută numaidecât de Rusia; ba reprezentantul Rusiei s-a exprimat chiar cu multă, vioiciune în contra egalei îndreptățiri a României. În una din ședințele viitoare, când se va decide cestiunea Chiliei, Rusia, ca negustor isteț, va ști să facă a i se plăti votul, dar câștigul pe care politica rusească [î]l va obține nu va fi de nici un folos pentru România.

Deși Conferența nici nu gândește de-a întrebuiința mijloace coercitive pentru aducerea la îndeplinire a deciziunilor ei, totuși primirea unanimă a proiectului Barrere înseamnă că România e diplomaticeste învinsă. Comisia Mixtă a Dunării, ÎN contra căreia bărbații din București s-au opus cu atâta îndărătnicie, e aprobată de Europa și toate puterile au recunoscut în mod hotărât că existența ei e de interes comun. Litigiul nu mai e între Austria și România, ci între România și puteri. Fără îndoială un câștig teoretic pe care-l știm prețui; dar o impresie morală oarecare trebuie să exercite în București faptul că, prin proprie îndărătnicie, România s-au izolat cu totul. Totuși Conferența pare a voi să asigure României o retragere onorabilă, ținându-i deschisă perspectiva unei semnări ulterioare a protocolului.

Austria a făcut asemenea ceva din parte 'și pentru a înlesni României întoarcerea. Reprezentantul nostru în Conferență a procedat cu multă, cruțare și în mod conciliant. La început a declarat chiar că e în contra refuzării votului deliberativ convenit României; mai târziu abia s-a unit cu majoritatea. Contele Karolyi a mai declarat că, dacă România va admite propunerile austriace, Austria înclină a mai face multe concesiuni privitoare la executarea reglementelor, la mânuirea poliției fluviale și la alte dispozițiuni. Iată o preîntâmpinare cât se poate de amicală. Afară de asta se știe de un an încoace că guvernul austriac voiește a propune toate ușurările și concesiunile numai pentru a ajunge la regularea definitivă a cestiunii Dunării.

Se ivește în adevăr un simptom că condescendența mare a guvernului nostru n-a rămas fără efect asupra adversarului îndărătnic din București. Deși d. Ghica, conformându-se instrucțiunilor stricte ale lui Sturza, a protestat sus și tare în mod solemn în contra deciziunilor conferinței, totuși a vorbit cu contele Karolyi în alt ton decât cel susținut de ministrul Sturza în Cameră. Sturza a vorbit eroic, Ghica elegic. A debutat cu aceeași propunere pe care noi am făcut-o acum câteva zile, că o înțelegere directă între Austria și România ar fi la urma urmelor ceea ce poate fi mai bun. Căci atunci s-ar putea rezolva repede și amicabil și alte cestiuni pendente, precum aceea a tratatului de negoț. Modul în care vorbește reprezentantul României dovedește îndeajuns că și în București se înțelege necesitatea de-a pune capăt opunerii în contra Europei unite și a stabili bune raporturi cu puternicul vecin, care nu cere nimic neechitabil și care vede sprijinite pretențiile sale prin hotărârea unei conferențe.

Multe întâmplări de după culise au contribuit în zilele din urmă a mai îmblânzi România. În București oamenii contaseră nu numai pe Rusia, ci mai mult încă pe Anglia. Acum o săptămână se zicea că guvernul englez va face să cază propunerea Barrere și va lua partida României. Ba Anglia a amenințat chiar cu asta, dar numai în aparență și cu intenția vicleană de a și precupeți adeziunea cătră puterile răsăritene în schimbul încuviințării planurilor sale din Egipt. Afacerea pare a fi reușit atât de bine ca și cea pe care a mijlocit-o d. de Giers la Viena. Conferința a semănat mult c-un bâlci în care se face trampă.

Rusia a abandonat România pentru că-n schimb a primit făgăduința Austriei de-a favoriza regularea brațului Chiliei; Anglia a sacrificat Regatul pentru Egipt. România se poate mângâia doar cu faptul că-n cazul din urmă Franța a fost cea care-a plătit cheltuielile, căci în momentul în care vorbim cestiunea egipteană e poate hotărâtă în mod definitiv fără participarea Franței. Când unei puteri mari i se întâmplă

asemenea lucruri, cu cât mai mult trebuie România să se supuiе sorții și să-și puie întrebarea dacă n-ar fi mai cu minte ca, prin tratări cu Austria, să dea forma cea mai lesne de mistuit acestui lucru inevitabil. dacă Conferența a contribuit de-a trezi o asemenea convingere în București, atunci nu s-a convocat cu totul fără scop și în zădar; dar cumcă ea n-a fost necesară, pentru ca la urma urmelor totul să se aranjeze între București și Viena, ideea aceasta i se impune oricărui politician, Oricât de mândri ar fi de munca lor modernii Danaiz cari în Londra cară apă cu ciurul.

Atâta zice „Noua presă liberă”. dacă curățim aceste șiruri de ingredientele de bunăvoință și mângâiere pe care foaia vieneză le aduce guvernului din București, pentru motive asupra cărora nu insistăm, rămân faptele povestite cari, fără altă deducere logică, reprezintă prin ele înșile sterilitatea totală a politicei guvernului. Izolați cu desăvârșire, căzuți sub ura Rusiei, desprețuiți de Germania cu toate că un dinast al ei ocupă tronul României, stăm în fața lumii ca niște milogi de cari SE – NDURĂ Austria însăși, căutând a îndulci prin politețe cel puțin hapul amar al viitoareii vasalități economice și politice.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro